

Indsatskatalog Klimaplan 2022 – DK2020 - Grøn omstilling Vordingborg Kommune

	Kommunen, som virksomhed	Kommunen, som ejer af forsyningsselskaber	Kommunen, som myndighed	Kommunen, som facilitator, formidler, partner mv.
Energiforsyning <i>Målsætning:</i> CO ₂ -neutralitet 2030	E1: Udfasning af fossilt brændsel i kommunale bygninger. (Igangværende - 2025) E2: 2% årlig reduktion i energiforbruget fra el og varme. (Igangværende og løbende indsats (2050))	E3: CO ₂ -neutralitet i Vordingborg Fjernvarme. (Igangværende - 2030) E4: Udvidelse af Vordingborg Fjernvarme. (Igangværende – 2028) E5: Nye fjernvarmeområder. (2023-2028)	E6: Udarbejdelse af ny Strategisk Energiplan (Varmeplan). (2022) E7: Afvikling af fossilt brændsel gennem byfornyelse. (2023-2025) E8: Planlægning for VE-anlæg (solceller og vindmøller). (2022-2023)	E9: Partnerskabsaftaler med energiproducenter. (2022) E10: Formidling og kampagner. (Igangværende og (2050)) E11: Borgerinddragelse om planlægning for store VE-anlæg. (2022-2023)
Transport <i>Målsætning:</i> 25% reduktion i 2030 i forhold til 1990. CO ₂ -neutralitet 2050	T1: Omstilling af de kommunale køretøjer. (Igangværende – 2030) T2: Etablering af ladestandere ved kommunale bygninger. (2023-2024)	T3: Reduktion af CO ₂ -udledning fra den kollektive transport. (Igangværende – 2030) T4: Reduktion af CO ₂ -udledningen fra affaldsindsamling. (Igangværende – 2030)	T5: Omstilling af kommunale kørselsordninger (Skolebuskørsel mv.). (Igangværende – 2030) T6: Udbud af ladestandere på kommunalt ejerede arealer. (2023-2030) T7: Planlægning for PtX-virksomheder på Vordingborg Havn. (2022-2024) T8: Mobilitetsplan. (2023)	T9: Formidle kampagner om grøn mobilitet mv. overfor borgere. (2023-2030) T10: Lokal anvendelse af biobrændsel fra lokale PtX-virksomheder. (2024-2026)
Landbrug og arealanvendelse <i>Målsætning:</i> 65% reduktion i 2030 i forhold til 1990. CO ₂ -neutralitet 2050	L1: Omlægning af kommunalt ejede arealer. (Igangværende – 2025)	Ingen	L2: Revision af kommuneplanen og arealanvendelse. (2022) L3: Omlægning af kulstofrige lavbundsarealer. (2022-2050) L4: Ny natur og skovrejsning. (Igangværende og 2050)	L5: Formidle kampagner om grøn omstilling mv. overfor landbruget (Igangværende og løbende indsats (2050)) L6: Tiltrækning af "grønne" virksomheder. (Igangværende og løbende indsats (2050))
Supplerende indsatser	S1: Vild med vilje. (Igangværende og løbende indsats (2050)) S2: Bæredygtigt byggeri. (Igangværende og løbende indsats (2050))	S3: Affaldssortering og håndtering. (Igangværende og løbende indsats (2050))	S4: Grøn Pulje til klimatiltag. (2022-) S5: Projektet Plan22+: grøn omstilling gennem lokalplanlægning. (2023-2025) S6: Indgå i samarbejdet "grøn omstilling Sjælland". (2022-2023)	S7: Udbredelse af arbejdet med udnævnelsen som biosfæreservat. (Igangværende og løbende indsats (2050))

Energiforsyning

Fremskrivningen til 2030 viser, at der med de allerede etablerede anlæg (Biogas) og vedtagne initiativer (solceller) opnås selvforsyning med vedvarende energi i forhold til gas- og el-forbrug. Eneste tilbageværende kilde til CO₂-udledning er olieforbrug. Stigninger i el-forbruget ud over den forventede omstilling til el-biler og varmepumper også kan bidrage med fremtidig CO₂-udledning i energiforsyningen.

Samfundsmæssigt har udfasning af gas fået høj prioritet. Så selv om der i Vordingborg Kommune produceres mere gas end der forbruges, så bør udfasning af gasforbruget prioriteres højt.

Ligeledes prioriterer staten en væsentlig forøgelse af produktionen af vedvarende energi på land (solceller og vindmøller) i forhold til at sikre den samfundsmæssige omstilling. På den baggrund bør etableringen af nye vedvarende energikilder prioriteres højt også i et omfang, der går ud over forbruget i Vordingborg Kommune.

E1: Udfasning af fossilt brændsel i kommunale bygninger (Kommunen som virksomhed)

Der anvendes stadig fossilt brændsel (Olie og Naturgas) i de kommunale bygninger hhv. 2% olie og 28% naturgas af den samlede opvarmning. Udfasningen af de sidste oliefyr skal ske inden 2025 og udfasningen af naturgas skal ske senest 2030.

Finansieringen skal ske gennem prioriteringen af de allerede afsatte midler til energitiltag på kommunale bygninger.

Ansvarlig: Anlæg og Ejendomme

Budget: Afsat 7 mio. kr. årligt til energiindsatsen i de kommunale bygninger.

År: Igangværende - 2025

E2: 2% årlig reduktion i CO₂-udledningen fra el og varme (Kommunen som virksomhed)

Siden 2010 har der været arbejdet efter en 2% CO₂-reduktion pr. år, hvilket har ført til en CO₂-reduktion på 68% på 12 år. Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet d. 4. maj 2022, at den hidtidige indsats for kommunen som virksomhed fortsættes i forhold til kørsel, gadebelysning samt el og varme i kommunale bygninger.

Indsatsen er finansieret gennem allerede vedtagne prioriteringer i forhold til el, varme og gadebelysning.

Ansvarlig: Anlæg og Ejendomme & Kørsel og Flådestyring.

Budget: Afsat 7 mio. kr. årligt til energiindsatsen i de kommunale bygninger. Gadebelysning 0,3 mio. til omstilling. Omstillingen af den kommunale bilpark foregår inden for de eksisterende budgetmæssige rammer.

År: Igangværende - 2050

E3: CO₂-neutralitet i Vordingborg Fjernvarme & Vordingborg Kraftvarme (Kommunen som ejer af forsyningsselskaber)

Vordingborg Fjernvarme og Vordingborg Kraftvarme er de eneste kommunalt ejede energiselskab i kommunen. Energiproduktionen (varme og el) fra varmeværket skal være CO₂-neutral. Der anvendes i dag kun fossile brændsler som spidslast, hvilket skal udfases inden 2030.

Ansvarlig: Proces: Klima og Infrastruktur. Realisering: Vordingborg Forsyning – Gennem kommunens ejerskab.

Budget: Analyse og anlæg finansieres inden for varmeforsyningen budget.

År: Igangværende - 2030

E4: Udvidelse af Vordingborg Fjernvarme (Kommunen som ejer af forsyningsselskaber)

Udfasningen af Naturgas omkring Vordingborg By har været på dagsordenen i en årrække, hvorfor varmforsyningsområdet omkring Vordingborg løbende er blevet udvidet, og de sidste godkendte projekter (Ørslev og Nyråd) er ved at blive realiseret. Der skal arbejdes for fortsat udvidelse af varmeværkets dækningsområde med henblik på konvertering af olie og naturgas.

Ansvarlig: Proces: Klima og Infrastruktur. Realisering: Vordingborg Forsyning – Gennem kommunens ejerskab.

Budget: Analyse og indsatsen finansieres inden for varmforsyningen budget.

År: Igangværende - 2028

E5: Nye fjernvarmeområder (Kommunen som ejer af forsyningsselskaber)

En række byer og landsbyer i Vordingborg Kommune har jf. den strategiske Energiplan fra 2016 potentiale for etablering af kollektiv varmforsyning. Som ejer af Vordingborg Forsyning skal der arbejdes for, at selskabet også spiller en rolle uden for varmforsynings eksisterende dækningsområder. Dette kan være nye decentrale varmeværker eller andre løsninger til kollektiv varmforsyning.

Arbejdet sker i 2023 igennem det regionale samarbejde for Grøn omstilling Sjælland i indsatssporet Grøn Varme.

Ansvarlig: Proces: Klima og Infrastruktur. Realisering: Vordingborg Forsyning – Gennem kommunen ejerskab.

Budget: Analyser mv. finansieres af Klima- og Varmeplanlægningspuljen, som årligt udgør 0,6 mio. kr. Anlæg finansieres inden for varmforsyningen budget, som er brugerfinansieret, hvorfor det vil være ejendommene i den nye områder, som finansierer en evt. realisering af planerne.

År: 2023-2030

E6: Udarbejdelse af ny Strategisk Energiplan (Varmeplan) (Kommunen som myndighed)

Den strategiske energiplan fra 2016 skal opdateres i efteråret 2022 med henblik på at afklare i hvilke områder, der kan etableres kollektiv varmforsyning og i hvilke områder den grønne omstilling skal ske gennem individuelle løsninger. Der er i 2019 udarbejdet en gennemgang af 25 byområder uden kollektiv varmforsyning, som kan være grundlaget for dialog med de 4 varmeværker i Vordingborg Kommune (Vordingborg Fjernvarme, Stege Fjernvarme, Lendemarke Fjernvarme (E.On) og Præstø Fjernvarme.

Hovedformålet er at fremskynde den grønne omstilling i sammenhængende områder med stor andel af olie- eller naturgasfyr. Arbejdet sker gennem det regionale samarbejde for Grøn omstilling Sjælland i indsatssporet Grøn Varme.

Ansvarlig: Proces: Klima og Infrastruktur. Realisering: Varmeforsyningsselskaber.

Budget: Analyser mv. finansieres af Klima- og Varmeplanlægningspuljen, som årligt udgør 0,6 mio. kr.

År: 2022

E7: Afvikling af fossilt brændsel gennem byfornyelse (Kommunen som myndighed)

Byfornyelsesloven giver mulighed for at sætte fokus på energirenovering af udlejningsboliger og ejerboliger. Udgifterne til omstilling af oliefyr og naturgas til varmepumper er en større omkostning, hvilket kan være en begrænsning i forhold til udfasningen af oliefyr og naturgas i områder uden kollektiv varme. Der findes eksisterende statslige støtteordninger, som dækker en del af omkostningerne (ca. 25-30%), men det vurderes, at omstillingen kunne accelereres gennem yderligere økonomiske incitamenter. Det er prioriteret at der gives støttemidler til omstilling af udlejningsboliger, da udlejer ikke har samme økonomiske incitament til omstilling af traditionelle boligejere.

Ansvarlig: Proces: Plan og Udvikling. Realisering: Ejendomsejere.

Budget: 1 mio. kr. årligt (Prioritering af afsatte byfornyelsesmidler).

År: 2023-2025

E8: Planlægning for VE-anlæg (solceller og vindmøller) (Kommunen som myndighed)

Etablering af PtX-virksomheder på Vordingborg Havn (Indsats under transport) vil skabe et væsentligt øget el-forbrug. Hvis der fortsat skal være balance mellem lokal produktion af vedvarende el og el-forbruget, vil der være behov for nye anlæg (Vindmøller og/eller solceller). Endvidere tilsiger de samfundsmæssige interesser (statslige), at der opstilles yderligere vedvarende energianlæg (solceller og vindmøller).

En udbygning bør ske gennem en fornyet planlægning for begge anlægstyper, hvor mulighederne på land og på vand (kystnært) undersøges. Inddragende af borgere, interesseorganisationer, opstillere mv. bør vægtes højt i en fornyet planlægningsproces, da inddragelse og oplysning bidrager til en større accept af nye anlæg. Der er derfor indgået aftale med Region Sjælland, hvor der i gennem projektet "Fremtidens Grønne Energi" skal arbejdes med inddragelsesprocesser i forbindelse med nye vedvarende energianlæg.

Ansvarlig: Proces: Klima og Infrastruktur. Realisering: Udviklere af sol og vind projekter.

Budget: Analyser mv. finansieres af Klima- og Varmeplanlægningspuljen, som årligt udgør 0,6 mio. kr..

År: 2022-2023

E9: Partnerskabsaftaler med energiproducenter. (Kommunen som facilitator/samarbejdspartner)

En række energiproducenter (varmeværker, biogasanlæg mv.) opererer i Vordingborg Kommune, hvor kommunen ikke har direkte indflydelse på drift og prioriteringer. De fleste selskaber har dog sammenfaldende målsætninger med kommunens målsætninger, hvilket bør synliggøres gennem partnerskabsaftaler i forhold til ambitionerne om CO2-neutralitet i 2050.

Realiseringen af målsætningerne ligger hos energiproducenterne, hvor kommunens gennem partnerskabet kan være med til at skabe rammerne og de nødvendige godkendelser for realiseringen af ambitionerne, som defineres gennem indsats E6 & E8.

Ansvarlig: Klima og Infrastruktur.

Budget: Afholdes inden for eksisterende budget til planlægning.

År: 2022

E10: Formidling og kampagner (Kommunen som facilitator/samarbejdspartner)

Oplysning over for borgerne gennem direkte kommunikation er et væsentligt element i forhold til omstilling af varmekilder og energirenovering af boliger. Kommunen skal gennem samarbejde med statslige og private aktører sikre formidling af nye initiativer, støtteordninger mv. Eksempelvis afholde informationsmøder i samarbejde med SparEnergi.dk og generelt styrke formidlingen af SparEnergi's informationskampagner til borgerne.

SparEnergi.dk er Energistyrelsens borgerrettede initiativ, som der har været samarbejdet med gennem en årrække i forhold til formidling til borgerne. SparEnergi forestår informationskampagner og telefonisk rådgivning. Denne statslige indsats bidrager med opdaterede informationsmateriale i forhold til de aktuelle støtteordninger, indsatser mv. på et niveau (informationsmæssigt og aktualitet), som vil være svært for kommunen selv at bidrage med.

Ansvarlig: Klima og Infrastruktur & Kommunikation

Budget: Finansiering af Klima- og Varmeplanlægningspuljer, som årligt udgør 0,6 mio. kr. Indsatsen kan øges gennem yderligere investering i personaleressourcer, selve finansieringen af kampagner forventes at kunne findes eksternt.

År: 2022-

E11: Inddragelsesproces om planlægning for store VE-Anlæg (Kommunen som facilitator/samarbejdspartner)

For at understøtte accepten af ny vedvarende energi (indsats E8) deltager Vordingborg Kommune i projektet "Fremtidens Grønne Energi". Gennem inddragelse af en bred vifte af interessenter afvikles et forløb, som koordineres med planprocessen for nye vedvarende energi anlæg.

Ansvarlig: Klima og Infrastruktur.

Budget: Inddragelse gennem deltagelse i projekt "Fremtidens Grønne Energi", som er finansieret af Region Sjælland.

År: 2022-2023

Transport

På transportområdet er udledningerne steget væsentligt siden udgangspunktet i 1990 pga. større mobilitet i samfundet, dels er pendlingsafstandene øget, og transporten i fritiden er ligeledes øget væsentligt. Samlet er de kørte km øget med 50% fra 1990 til 2019.

Der er i klimafremskrivningen "Business as Usual" medregnet statslige beregninger for omstillingen til el-biler, hvilket bevirker, at kommunale initiativer ikke resulterer i yderligere CO₂-reduktioner. Indsatser i forhold til omstillingen til el-biler understøtter således blot de statslige beregninger.

Der hvor der kan findes egentlige CO₂-reduktioner er omstillingen af den tunge transport, hvor potentialet ligger i omstilling til el, brint eller biobrændsel.

T1: Omstilling af den kommunale vognpark. (Kommunen som virksomhed)

Der er taget så småt hul på omstillingen af den kommunale vognpark, og denne omstilling er fremskyndes i takt med, at det bliver økonomiske fordelagtigt at vælge alternativer til benzin- og dieslbiler. Der er fortsat områder, hvor alternativerne ikke kan erstatte fossilt brændsel, men ambitionen er, at 80% af den kommunale vognpark er omstilling til el, brint eller ikke fossilt brændsel i 2030.

Ansvarlig: Kørsel og Flådestyring

Budget: Indsatsen afholdes gennem eksisterende budgetter. Indsatsen kan fremskyndes og øges gennem yderligere midler til omstillingen.

År: Igangværende - 2030

T2: Etablering af ladestandere ved bygninger. (Kommunen som virksomhed)

Ved alle bygninger med mere end 20 p-pladser skal der inden 2025 være etableret offentligt tilgængelige ladestandere. Ladestanderne vil understøtte omstillingen til elbiler, da ladestanderne gør det muligt at lade biler på de kommunale arbejdspladser (adm. bygninger, skoler, daginstitutioner mv.). Afhængigt af ladestandernes placering vil de også være attraktive for lokale beboere mv. Denne indsats er lovpligtig, hvorfor der skal findes finansiering heraf, såfremt private operatører ikke finder placeringerne så attraktive, at ladestanderne finansieres af markeds kræfterne.

Ansvarlig: Anlæg og Ejendomme

Budget: Prioritering af indsatsen indgår i budgetforhandlingerne for 2023.

År: 2023 - 2024

T3: Reduktion af CO₂-udledning fra den kollektive transport. (Kommunen som ejer af forsyningsselskaber)

Den kollektive transport varetages af Movia, og der vil i forbindelse med udbud af kørslen i Vordingborg Kommune kunne stilles krav til drivmidler. Målet bør være alternative drivmidler til den offentlige transport, hvor betingelserne skal afvejes i forbindelse med kommende udbud. Partnerskabet med ANDEL i forhold til turismekørsel på Møn er et godt eksempel på anvendelsen af el-busser i den kollektive transport.

Ansvarlig: Vejmyndighed

Budget: Indsatsen prioriteres gennem løbende prioriteringer af budgettet og udbud.

År: Igangværende - 2030

T4: Reduktion af CO2-udledningen fra affaldsindsamling. (Kommunen som ejer af forsyningselskaber)

Affaldsindsamlingen driftes af kommunen selv men kan sidestilles med en kommunal forsyning. Det er på udvalgsrådet d. 4. maj besluttet, at affaldsindsamlingen de kommende år skal ske på HVO-biodiesel. Denne biodiesel ses som en midlertidig løsning frem til overgangen til egentlig vedvarende drivmiddel. Biodieslen er vurderet at være den bedste løsning på nuværende tidspunkt og reducerer CO2-udledningen med 80%. Der vil i fremtidige udbud blive set på alternative muligheder.

Ansvarlig: Miljø.

Budget: Afholdes af budgettet til affaldshåndtering, som er brugerfinansieret. Det er besluttet at afsætte 1,6 mio. kr. ekstra til omstillingen.

År: Igangværende - 2030

T5: Omstilling af kommunal kørsel (Skolebuskørsel mv.). (Kommunen som myndighed)

Som ved det øvrige transportarbejde er målet at kørslen sker på alternative drivmidler, samt at indsatsen prioriteres i forbindelse med udbud af opgaverne.

Ansvarlig: Vejmyndighed

Budget: Indsatsen prioriteres gennem løbende prioriteringer af budgettet. Indsatsen kan fremskyndes og øges gennem yderligere midler til omstillingen.

År: Igangværende - 2030

T6: Udbud af ladestandere på kommunalt ejede arealer. (Kommunen som myndighed)

Ud over de lovpligtige ladestandere ved kommunale bygninger, er det vurderet, at der er behov for flere parkeringspladser i byerne og ved knudepunkter i infrastrukturen. Især etableringen af hurtig- og lynladere bør have prioritet i bymidter og ved trafikale knudepunkter. Kommunen kan som lodsejer udbyde placeringer på kommunalt ejede arealer, hvor nogle placeringer forventes at være så attraktive, at etableringen kan ske uden kommunal medfinansiering. Mens andre placeringer på kommunale arealer kan forventes at ske på baggrund af kommunal medfinansiering.

Ansvarlig: Anlæg og Ejendomme

Budget: Prioritering af indsatsen indgår i budgetforhandlingerne for 2023.

År: 2023 - 2030

T7: Planlægning for PtX-virksomheder på Vordingborg Havn. (Kommunen som myndighed)

Der er tidligere truffet beslutning om igangsættelse af planlægning for Vordingborg Biofuel, og Klima- og Miljøudvalget besluttede i maj 2022, at igangsætte planlægningen for Arcadia eFuels på Vordingborg Havn. Etableringen af PtX-virksomheder på havnen vil kunne bidrage med en stor produktion af alternative brændsler til transportområdet.

Ansvarlig: Klima og Infrastruktur

Budget: Sker inden for eksisterende afsatte ressourcer.

År: Igangværende - 2024

T8: Udarbejdelse af mobilitetsplan. (Kommunen som myndighed)

Klima- og Teknikudvalget besluttede i marts, at der udover en ladestanderstrategi skal udarbejdes en mobilitetsplan for Vordingborg Kommune. Arbejdet med mobilitetsplanen forventes igangsat i indeværende år. Med mobilitetsplanen skal der identificeres yderligere potentialer for CO2-reduktioner inden for transportområdet, hvor eksempelvis overflytningen af transport fra individuel bilisme til offentlig transport, cykler, delebilsordninger mv. kan være indsatsområdet.

Ansvarlig: Vejmyndighed & Klima og Infrastruktur

Budget: Omfang ikke fastlagt.

År: 2023 - 2024

T9: Formidle kampagner o. lign. over for borgerne vedr. grøn mobilitet. (Kommunen som facilitator)

Kampagner for anvendelse af den kollektive trafik er en løbende indsats. Med afsæt i en kommende mobilitetsplan må det forventes, at formidling bliver en af de større indsatser.

Ansvarlig: Vejmyndighed (Trafikselskabet Movia)

Budget: Igangværende løbende indsats.

År: Igangværende - 2030

T10: Lokal anvendelse af biobrændsel fra lokale PtX-virksomheder. (Kommunen som facilitator)

Ud fra et samfundsmæssigt perspektiv er produktion af biobrændsler en af de større indsatser i forhold til at skabe den grønne omstilling. Anvendelsen af biobrændslerne bør indgå i overvejelserne, når der skal vælges nye alternative drivmidler, så der opnås en vis synergi mellem produktion og anvendelse. Ved lokal anvendelse vil biobrændslerne også tælle med i det lokale klimaregnskab.

Ansvarlig: Klima og Infrastruktur

Budget: Omfang ikke fastlagt.

År: 2024 - 2026

Landbrug og Arealanvendelse

Landbrug og arealanvendelsen vil i fremtiden udgøre hovedparten af den lokale CO₂-udledning i Vordingborg Kommune.

Staten har taget de første spadestik i forhold til omstillingen af landbruget, men de statslige initiativer er endnu ikke indregnet i klimafremskrivningerne. Udvikling og omstilling af selve landbruget er ikke et arbejdsområde, som kommunen traditionelt beskæftiger sig med, og viden på området ligger således hos andre myndigheder og landbrugets egne organisationer og rådgiver. Myndighedsmæssigt begrænser den kommunale indsats sig til myndighedstilsyn i forhold til overholdelse af statslige regler. Dette forventes ikke at ændre sig væsentligt fremadrettet, hvor tilsynet naturligvis også vil ske i forhold til nye statslige regler, som skal reducere landbrugets udledninger.

Kommunen har som myndighed en væsentlig rolle i forhold til selve arealanvendelsen, hvilket i lige så stor grad bidrager med udledning, som selve husdyrproduktionen. Eksempelvis udgår udledningen fra kulstofholdige lavbundsarealer 38% af den samlede udledning fra Landbrug og arealanvendelse i Vordingborg Kommune, hvorfor dette bør være et kommunalt indsatspunkt.

Fra kommunal side kan der ligeledes være fokus på landbrugets følgeerhverv, som katalysator for omstilling og CO₂-reduktion i selve landbrugserhvervet. Eksempelvis kan nævnes biogasanlæg, som udnytter energipotentialt i gylle, og dermed reducerer landbrugets udledninger. Lokale levnedsmiddelvirksomheder kan, som aftager landbrugets produkter, også være med til at definere produktionen i landbruget, og dermed skabe et væsentligt bidrag i forhold til den lokale omstilling i forhold til valg af mere klimavenlig produktion.

L1: Omlægning af kommunalt ejede arealer (Kommunen som virksomhed)

Ca. 100 ha kommunalt ejede arealer er i dag bortforpagtet. Områderne er i "Mere og Bedre Natur" anbefalet at udgå af normal omdrift og udlagt som engarealer indtil de skal tages i anvendelse til byvækst eller andet. En del arealer er ikke planlagt til byvækst og har ikke anden potentiel anvendelse, og vil kunne anvendes til mere permanente naturtyper (eksempelvis skovrejsning, som der er opnået tilskud til ved Lundby, Ndr. Vindinge og Bårse).

Indsatsen vil bevirke en nedgang i indtægter fra forpagtning, men afhængigt af den fremtidige anvendelse vil der kunne opnås arealstøtte, men vil bidrage med CO₂-reduktioner pga. omlægning af arealerne og øget biodiversitet.

Ansvarlig: Natur og Vand

Budget: Umiddelbart begrænsede økonomiske konsekvenser.

År: Igangværende - 2025

L2: Revision af kommuneplanen i forhold til fremme af ændret arealanvendelse. (Kommunen som myndighed)

En række temaer i kommuneplanen har betydning for arealanvendelsen. Der i forbindelse med indeværende revision af kommuneplanen lagt op til at øge udlægget til skovrejsning og forbedre udpegningerne af lavbundsarealer. Disse indsatser vil give et mere tydeligt plangrundlag i forhold til ambitionerne om ændret arealanvendelse.

Udpegnings af skovrejsningsområder vil synliggøre, hvor det er muligt uden evt. begrænsninger og bindinger i forhold til øvrig planlægning.

Udpegnings af lavbundsarealer skal sikre, at der inden for områderne ikke etableres blivende anlæg, som kan hindre at områderne sættes under vand.

Ansvarlig: Natur og Vand, Plan og Udvikling

Budget: Afholdes inden for afsatte ressourcer til revision af kommuneplanen.

År: 2022

L3: Omlægning af kulstofrige lavbundsarealer.

Kommunen tager en aktiv rolle i forhold til omlægning af kulstofrige lavbundsarealer (Klimalavbund), da lavbundsarealerne rummer det største potentiale ned CO₂-reduktion i forhold til arealanvendelsen. Der er tale om den største enkeltkilde til udledninger fra arealanvendelsen, og kommunen har på baggrund af et analysearbejde taget initiativ til den nødvendige projektmodning. Projektmodningen kan være svær for den enkelte landmand, idet lavbundsområderne ofte strækker sig over flere ejendomme. I staten har indsatsen høj prioritet, hvorfor der er afsat midler til projektmodning i en pulje, hvor kommunen også kan ansøge.

Ansvarlig: Natur og Vand

Budget: Analyser og ansøgning til statens pulje til projektmodning finansieres gennem prioritering af miljømålsmidler (pulje på 1,6 mio. kr. årligt). Efterfølgende implementering vil forudsætte yderligere personalemæssige ressourcer.

År: Igangværende - 2050

L4: Ny natur og skovrejsning.

Indsatsen i "Mere og Bedre Natur" i forhold til ny natur og skovrejsning, samt forbedring af eksisterende naturområder bidrager til CO₂-reduktion. Både større og mindre naturprojekter kan have betydning for CO₂-reduktionen. Reduktionen kommer fra, at landbrugsarealer udgår af dyrkning og ved at ny skov optages CO₂.

Potentialet i forhold omlægning af arealer sker i nært samarbejde med jordejerne, hvor de aktuelle projekter LIFE Clima-Bombina på Knudshoved Odde og LIFE Orchids på Østmøn er gode eksempler på større omlægningsprojekter.

Ansvarlig: Natur og Vand

Budget: Afsatte 0,5 mio. kr. til realisering af "Mere og Bedre Natur".

År: Igangværende - 2050

L5: Formidle kampagner o. lign. over for landbruget vedr. grøn omstilling.

Som på øvrige områder er formidling en væsentlig indsats. Kommunen kan spille en rolle i formidling af andre myndigheder og øvrige parters informationskampagner. Et godt eksempel er den seneste formidling af tilbuddet om rådgivning vedr. overgangen til økologisk landbrug.

Ansvarlig: Natur og Vand

Budget: Inden for eksisterende budgetmæssige rammer.

År: Igangværende - 2050

L6: Tiltrækning af "grønne" virksomheder

Som beskrevet er omstilling af landbruget også afhængigt af landbrugets følgerhverv. Derfor er det væsentligt, at der arbejdes for tiltrækning af "grønne" virksomheder, der forædler landbrugets produktion. Dette kan enten være gennem udnyttelse af biomasse eller grønne fødevarerhverv, som er afhængige af lokale producenter.

Ansvarlig: Klima og Infrastruktur

Budget: Afsatte midler til planlægning.

År: 2024-2030

Supplerende indsatser

Landbrug og arealanvendelsen vil i fremtiden udgøre hovedparten af den lokale CO2-udledning i Vordingborg Kommune.

S1: Vild med vilje

Vild med vilje beskriver meget godt, hvad det er, der skal ske på en række af kommunens grønne områder. Der skal være mere vild natur. Som partner i det landsdækkende initiativ Vild med Vilje er målet, at kommunen arbejder for en større biodiversitet på kommunens arealer. En række af områderne vil således ændre karakter, og kommer til at fremstå med et ændret udtryk. Mere vildt og færre græsplæner der typisk præger arealer i dag. Af allerede bestående tiltag kan nævnes afgræsning fra får som en del af naturpleje, etablering af søer samt frøproduktion til lokale naturgenopretnings-projekter.

Med projektet skal borgere og virksomheder inspireres til hvordan de også kan gøre en lille indsats for større biodiversitet på deres grund.

Ansvarlig: Natur og Vand

Budget: Indsatsen foregår inden for allerede afsatte midler.

År: Igangværende - 2050

S2: Bæredygtigt byggeri

Som beskrevet i Vision 2030 vil bæredygtighed og gode løsninger for klimaet vælges til. Ved nyt byggeri er det hensigten, at der skal sættes nye standarder for bæredygtigheden i kommunens fremtidige byggeprojekter. Eksempelvis er det som en del af planlægningen besluttet, at kommunens nye rådhus, der skal stå færdigt i 2023, skal afprøve den Frivillige Bæredygtighedsklasse. Samtidig er det besluttet, at en ny daginstitution i Præstø skal være den mest klimavenlige og bæredygtige daginstitution i Vordingborg Kommune, det bliver således den første daginstitution i kommunen, som får en af de skrappeste miljøcertificeringer – Svanemærket.

Ansvarlig: Vej og Ejendomme

Budget: Indsatsen skal løbende prioriteres i forhold til nybyggeri.

År: Igangværende - 2050

S3: Affaldssortering og håndtering

Folketinget vedtog i juni 2020, at man i alle landets kommuner skal sortere affaldet mere ensartet og i de samme 10 fraktioner / affaldstyper. I forlængelse heraf besluttede Udvalget for Klima og Miljø i 2021, at de nye affaldsordninger med husstandsindsamling af de 10 fraktioner / affaldstyper skal indføres pr. 1. oktober 2023. Kommunalbestyrelsen besluttede i maj 2022 et regulativ for husholdningsaffald, der fastlægger sorteringer af affaldet og tømmefrekvenser for affaldsbeholdere. Ved boliger med fælles affaldsordninger vil der blive opsat yderligere beholdere til sortering af glas og metal.

Gennem ejerskabet af Affald+ arbejdes der også for den videre genanvendelse af de mange affaldsfraktioner. Genanvendelsen har meget stor betydning for affaldshåndterings samlede klimaaftryk.

Ansvarlig: Miljø

Budget: Revisioner af affaldsplanen.

År: Igangværende - 2050

S4: Grøn Pulje til klimatiltag

I forbindelse med realisering og anlæggelsen af store VE-anlæg oprettes en kommunal pulje, hvor der kan søges om midler og støtte til projekter, der forbedrer lokalmiljøet omkring disse energianlæg.

Der er lagt op til at alle juridiske enheder i kommunen kan ansøge (private, virksomheder, foreninger, Vordingborg Kommune og lokale statslige instanser). Tildeling af midler vil blive foretaget på baggrund af en vurdering der bl.a. vægte projekter der placerer sig geografisk tæt på de berørte områder af etablering af VE-anlæg, tilføjer naturværdier, fordrer almennyttige tiltag og graden af realiserbarhed herunder omkostninger til privat drift.

Opstillere af vedvarende energianlæg indbetaler midler til puljen i forbindelse med igangsætning af energianlæggene. Puljens størrelse afgøres af den løbende realisering af VE-anlæggene samt deres størrelse.

Ansvarlig: Klima og infrastruktur

Budget: Løbende indbetalinger fra opstillere af solceller og vindmøller. Første indbetaling på 3,3 mio. kr. sker oktober 2022 på baggrund af tilslutning af 120 ha solceller. Der er allerede lokalplanlagt i et omfang som afføder yderligere indbetalinger på ca. 5 mio. de kommende år.

År: Igangværende -

S5: Projektet Plan22+: Grøn omstilling gennem lokalplanlægning

Vordingborg Kommune har ønsket at indgå i et nyt samarbejde med Byplan Laboratoriet der skal vise, hvordan planlægning både kan bidrage til den grønne omstilling, og samtidig kan sikre rammer for at udvikle byer og landområder, der er velfungerende, og hvor livskvaliteten er høj.

Projektet baseres på et nyt partnerskab mellem Bolig- og Planstyrelsen og den filantropiske forening Realdania der ønsker at understøtte kommuners konkrete arbejde med at indarbejde klima i bl.a. lokalplaner og iværksættes i lyset af regeringens mål om 70% CO₂-reduktion i 2030. Initiativet forankres hos Dansk Byplanlaboratorium, der skal udvikle og implementere indsatsen og som også vil involvere relevante videns institutioner og kerneinteressenter inden for kommunernes planlægning. Der er afsat Det er forventningen, at kommunerne inviteres til at deltage i arbejdet i løbet af 2022. Der er afsat 38 mio. kr. til indsatsen som løber fra 2022 til 2027.

Ansvarlig: Plan og Klima

Budget: Deltagelse i projektet forventes afholdes af eksisterende personaleressourcer.

År: 2023-2027

S6: indgå i samarbejdet "Grøn omstilling Sjælland"

"Grøn Omstilling Sjælland" er et projektsamarbejde mellem Region Sjælland og Gate 21 og kommuner i Region Sjælland, som skal sikre en effektiv grøn omstilling på tværs af kommuner og forsyningsselskaber i Region Sjælland. Med fokus på grøn varme og ladeinfrastruktur til elbiler bygger projektet ovenpå kommunernes arbejde med DK2020-klimahandleplanerne og tidligere regionale projektsamarbejder. De konkrete indsatser udpeges i samarbejde med projektets partnere indenfor projektets to spor: "Grøn varme" & "Ladeinfrastruktur til elbiler".

Projektet tager udgangspunkt i de statslige krav til kommunens myndighedsvaretagelse i forhold til varmeområdet, samt etablering af ladestander. Som partner i projektet inviteres, der til arrangementer indenfor det eller de spor, partneren deltager i, samt enkelte fællesarrangementer for begge spor. Derudover vælger partnerne et konkret emne at arbejde med indenfor Grøn varme/Ladeinfrastruktur til elbiler. Partnerne vil ligeledes få del i den viden, der skabes i projektet, fx ved udarbejdelse af analyser.

Ansvarlig: Klima og infrastruktur

Budget: Deltagelse i projektet afholdes af eksisterende personaleressourcer.

År: Igangværende - 2023

S7: Udbredelse af arbejdet med udnævnelsen som biosfæreservat

Med udnævnelsen udpeger UNESCO Møns natur til at være i verdensklasse og anerkender lokalbefolkningens forslag til at arbejde i samspil med naturen. Gennem biosfæreprogrammet er der fokus på bæredygtig viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil samt globalt medborgerskab. Projektet sker via offentligt-private partnerskaber, der arbejder for en bæredygtig udvikling i kommunen herunder den bæredygtige turisme, som skaber arbejdspladser og fremmer lokal, natur- og kulturoplevelser.

For biosfæreområdet er det vigtigt at man har fokus på forholdet mellem naturbevarelse og naturbenyttelse, så man fortsat passer på en unikke natur gennem indsatser der styrker biodiversiteten og bevarelsen af sårbare arter. Der er fokus på bæredygtigt forbrug, reduktion af madspild, affaldssortering såvel som udvikling af 'grønne' produkter og oplevelser.

Møn UNESCO biosfæreområde har mere end 100 lokale ambassadører, som er private borgere, virksomheder og foreninger, der støtter op om biosfæreområdet gennem deres adfærd og kommunikation.

Se mere om Møn UNESCO Biosfære område på: www.vordingborg.dk/biosfære.

Ansvarlig: Kultur og Fritid

Budget: Prioriteres løbende budgetmæssigt.

År: Igangværende -